

DIA	FESTA	07:30	09:00	09:30	11:00	12:00	16:30	18:00	19:00	19:30	20:00
24 Juliol	◆ VESPRA SANT JAUME						Cor				Repic
25 Juliol	◆ SANT JAUME		Cor			Repic					
10 Agost	SANT LLORENÇ							Repret			
14 Agost	► VESPRA MARE DE DÉU							Cor i Repic			Vol
15 Agost	► MARE DE DÉU	Vol	Cor		Vol	Vol		Cor	Vol		
08 Octubre	◆ VESPRA SANT DONIS						Cor			Vol	
09 Octubre	◆ DEDICACIÓ CATEDRAL		Cor			Vol					
31 Octubre	VESPRA TOTS SANTS									Repic	
01 Novembre	TOTS SANTS		Cor			Repic					
02 Novembre	◆ TOTS DIFUNTS		Mort			Mort					
25 Novembre	VESPRA CRIST REI									Repic	
26 Novembre	CAP D'ANY LITÚRGIC		Cor		Repic	Repic					

Tocs interpretats segons la CONSUETA NOVA, actualitzant la Consueta d'HERRERA (1705).

◆ tocs patrocinats per l'Ajuntament de València

► tocs patrocinats per la Confraria de la Mare de Déu de l'Assumpció

- *Horario y fechas de los toques manuales de las campanas a cargo de los CAMPANERS DE LA CATEDRAL DE VALÈNCIA, miembros del GREMI DE CAMPANERS VALENCIANS. [Vol = volteo; Repic = repique; Cor = repiques y volteos] ◆ toques patrocinados por el Ajuntament de València ► toques patrocinados por la Cofradía de Nuestra Señora de la Asunción.*
- *Horaire et dates des sonneries manuelles des cloches jouées par les CAMPANERS DE LA CATEDRAL DE VALÈNCIA, membres de la guilde GREMI DE CAMPANERS VALENCIANS. (Vol = volée tournante; Repic = tintements; Cor = volée et tintements) ◆ sonneries payées par la Municipalité de València ► sonneries payées par la Confrérie de Notre Dame de l'Assumption*
- *Timetable and dates of the manual ringings on the bells of the Cathedral of València made by the CAMPANERS DE LA CATEDRAL DE VALÈNCIA, members of the Guild GREMI DE CAMPANERS VALENCIANS. (Vol = swinging bells; Repic = chimes; Cor = chimes and swinging bells) ◆ chimes paid by the City of València ► chimes paid by the Brotherhood of Our Lady of the Assumption*

TOCS AUTOMÀTICS (cicle diari)

HIVERN		ESTIU	
07:30	Oració	07:30	Oració
09:00 a 09:30	Cor	09:00 a 09:30	Cor
12:00	Oració	12:00	Oració
19:30	Oració	20:30	Oració
20:00 a 20:30	Tancar les muralles	21:00 a 21:30	Tancar les muralles
20:30	Ànimes	21:30	Ànimes

Dissabtes a les 19:45 "Sabatina" - Estiu: de la Creu de Maig (dia 3) a la Creu de Setembre (dia 14)

AJUNTAMENT DE VALENCIA

SANTA ESGLÉSIA CATEDRAL DE VALÈNCIA

CAMPANERS DE LA CATEDRAL DE VALÈNCIA

El Gremi de Campaners Valencians es reuneix cada dijous en l'Ermita de Santa Llúcia de València, de 18 a 20 hores (exceptuats els dies de tocs).

Telèfons: 963 924 429, 963 856 652

El GREMI DE CAMPANERS VALENCIANS en la Internet <http://campaners.com>

L'Eloi torna a casa

La campana, procedent de Santa Caterina, torna al Campanar restaurat

Campanas sin vida, campanas con alma

Oración panegírica gratulatoria, que en la Iglesia Parroquial de S^a. Catalina Martir de la Ciudad de Valencia, por averse colocado seis campanas en su torre... (Valencia - 1730)

... Mi principal advertencia consiste, en que aquellos instrumentos significativos de nuestra Campanas, no solo hazian acordar al pueblo de Dios, si que tambien se obligava Dios de su armonioso ruido, para acordarse de su pueblo. Lo uno procedia de lo otro; porque moviendonos su armonia a despertar en nosotros la memoria de servirle, no podia dexar de mover a Dios a acordarse de nosotros para favorecernos.... Y viva satisfecha esta Parroquia, en que aviendo dado a su Iglesia esos excitantes medios para nuestra conveniencia, y mayor honra de la Magestad soberana, dexa con su piadosa bizzarria empeñada a su favor la proteccion divina, ya que con esos armoniosos plectros, y Cymbalos sin vida, ha sabido dar al empeño de su culto tanta alma. Cymbalos con alma, que con las voces de sus jubilos han desempeñado el culto a que les empeñaron esos seis Clarines, pregoneros como de su liberalidad religiosa, de los esplendores de su fama, se ostentan oy todos los Parroquianos, que componen esta Ilustre Parroquia, cuyo festivo placer, bien podré llamar hostia de vociferación... Menos Campanas satisficieran con sus voces a los usos de su institucion; pero no se contento el piadoso zelo de esta Parroquia, en dar solo lo preciso a su Iglesia. Bastavan dos: de esse numero se servia; pero sin deshazerse de su metal, decretó su afecto la nueva fabrica de seis. Es esse numero padre de la armonia. En el se completa la consonancia; y quiso para que fuesse en todos sus modos perfecta, dar seis lenguas al solemne de las divinas laudes. No contuvo a su liberalidad el exceso de el gasto (Fabricaronse en Inglaterra); porque no repara su fervor en expensas de caudales, para empleos, que a Dios le aumentan sus cultos. Haganse esos instrumentos a toda costa: busquense los Artifices mas alla de esos mares, y conduzcanse a nuestra playa desde su fabrica, o fundiciones: sin que esto aya sido desautorizar las habilidades de nuestra patria; que bien acreditadas están en tantas bocas de metal, como en las permanencias de su duracion, y en lo sonoro de sus acentos publican desde esos Campanarios, los aciertos de nuestros artifices; si, que a las seguridades de el acierto, han querido añadir la circunstancia de lo nuevo, porque tengan estas de más, lo extraño, y forastero... Necesidad tenia esta Iglessia de Torre, y Campanas. No podia a un tiempo ocurrir a ambos empeños, y acudió primero a la fabrica de la torre, como perfeccion, y parte de el mismo templo; que aun por esso el Campanario se reputa lugar sagrado... Queda desvanecido el reparo de el tiempo, y llegó ya el tiempo de aver dado como vida a essa obra muerta; pues aunque de metal, se le ha dado mucha alma. Ya puede esse agigantado cuerpo de piedra respirar, pues alienta voces que se dexan oír. Ya goza la perfeccion, para la que le levantaron de lo profundo de la tierra; aun por esso, de regocijo pone el grito en el Cielo.....No dexaron sin campanas la torre, que como la labró su industria para Campanario de aquella milagrosa Iglesia, como obra de maravilla, la dexaron con las Campanas perfectamente acabadas...

La sexta, y última campana tiene fundido el nombre de **S. Eloy, o Eligio**, sean los de essa campana tan eficazes, que llegando su voz hasta el cielo, se obligue el cielo a manifestar prodigiosa su voz. O, y que poderosos nombres realçan esos metales! No resuenen en nuestros oidos, que no sean despertadores de veneraciones sagradas a tan singulares Patronos; porque assi, de nuestros obsequios se obliguen sus intercesiones a ponerse de parte de nuestras suplicas.

“La máxima cantidad de plata que campana puede soportar...”

Una de les llegendes urbanes més consolidades de la present ciutat de València és la presumpta composició metàl·lica de l'Eloi, que contindria “la màxima quantitat d'argent possible per a una campana”. Aquesta tradició té una doble justificació: per una banda el so tan estrident de la campana, i per altra l'existència del Grèmi d'Argenters en l'antiga Parroquia de Santa Caterina, del qual Sant Eloi és el patró.

Els estudis metàl·lògrafs, impulsats pel Dr. José SÁNCHEZ REAL, i realitzats pels laboratoris de CEPESA postren altra cosa. A l'espera de la publicació d'aquest treball, podem avançar la part relacionada amb l'argent, que representa únicament el 0,04 % (és a dir 4/10.0000, una quantitat ínfima, d'escòria) del total del bronce de la campana. Açò suposaria uns 80 a 100 grams d'argent. En realitat el so tan agut i tan potent està causat per perfil gruix i per la forma de la campana, sense influència de l'escàs argent present.

L'Eloi: característiques de la campana

La campana té 71 cm de diàmetre, i pesa uns 250 quilos, per damunt dels 207 teòrics que corresponen pel diàmetre. Les seues decoracions i inscripcions són: en el mig una Creu en 00 i una imatge de Sant Eloi en 06, als peus de la qual figura "S. ELOY". Igualment tenia gravat amb àcid la paraula "ELOY" escrita probablement per un campaner del segle XX. Una llegenda envolta el peu de la campana: "+ S.n ELOY VENERADO EN LA PARROQUIAL DE S.a CATALINA MARTIR DE VALENCIA + AÑO 1846 + M.I M.zo M. F.", que cal llegir "San Eloy venerado en la Parroquial de Santa Catalina Mártir de Valencia + Año 1846". No hi figura el motiu de la refosa, ni la relació amb el Gremi d'Argenters. La campana conserva la truja de fusta original, tot i que s'ha refet la peça de fusta intermèdia, ja que l'anterior, formada per quatre trossos, estava feta malbé. Per altra banda, de les set anses originals, decorades amb carases, sols en resten tres, ubicades a la part de l'interior del campanar, sobre la imatge de Sant Eloi. Les altres quatre foren substituïdes, en temps antic, per quatre trepants en la campana, que la fixen a la truja, així com una mena de forqueta de ferro fixada l'interior i recolzada en les anses existents; aquesta reparació siga probablement del moment de la fosa de la campana.

Història de la campana

Era una de les sis campanes angleses originals del nou campanar, que foren ampliades fins a huit, ubicant dues menors sobre unes bigues de fusta instal·lades en la part alta de la sala de campanes. Cinc d'elles campanes, traslladades a l'actual parròquia de Santa Caterina i Sant Agustí, creada en 1902, foren destruïdes en la Guerra Civil. En 1942, després de la crema i posterior bombardeig de l'església de Santa Caterina, les tres romanents foren traslladades, dues a Sant Martí (on foren refoses en 1967). La tercera fou l'Eloi, ubicat en la sala de campanes del Campanar de la Catedral.

En 1997, d'acord amb el Molt Illustre Capítol, la campana fou baixada a la Casa del Campaner, on voltejava en ocasions excepcionals (com la inauguració de l'exposició de "La Llum de les Imatges"). El motiu de desplaçar la campana fou la voluntat del Capítol de no tocar aquesta campana en els tocs regulars junt a les altres onze originals, que formen part del conjunt catedralici, i de les seues Consuetes o partitures des de 1440 aproximadament. El retorn de la campana al seu lloc d'origen fou anunciat pel Senyor Arquebisbe, durant la inauguració de les obres de restauració del Campanar de Santa Caterina, el 28 de novembre de 2002.

Miguel MONZÓ: fonedor de campanes

Coneixem poques campanes del fonedor, que signa de maneres distintes. En la campana Reina del Rosari, de Sedaví, de 1843, signa "MONSO M. F.", segons MOLLÀ i ALCAÑIZ, és a dir MONSÓ ME FECIT (o me feu). En l'Eloi, de 1846, com ja hem vist, signa de manera més concisa: "M.I M.zo M. F." En la campana municipal de Caudiel de 1858, transcrita també per MOLLÀ i ALCAÑIZ, indica "MIGUEL MONZO ME FABRICO". Una quarta campana, desapareguda amb la voladura del Campanar de Burriana, indicava "Miguel Monzo. M. F." Les seues campanes són molt grosses, de perfil pesat, el qual dona un major volum sonor a la campana així com una nota més aguda. Aquestes, i no altres causes, són la sonoritat extraordinària de L'Eloi. Aquesta campana, amb 71 cm de diàmetre, i un pes major de 250 quilos, té una sonoritat més aguda (prop de dues notes per dalt) que l'única companya actual del campanar, una campana de MANCLÚS de 1983, de 59 cm de diàmetre i uns 120 quilos de pes.

L'Eloi: anàlisi acústic

Abans de parlar de les característiques musicals concretes de l'Eloi, cal recordar unes nocions associades a aquest instrument tan especial. La campana és un instrument de percussió que es caracteritza per tindre cinc notes principals, afinades de la següent manera: la **prima** o **nota de cop**, que és la nota de la campana; l'**hum**, que és un subharmònic molt especial, una octava per baix de la prima; la **tercera**, sempre menor; la **quinta**, i finalment l'**octava** o parcial superior.

Estem parlat de l'afinació teòrica de les campanes, de l'afinació ideal, que és la de les campanes de carilló. Les nostres campanes històriques no estan lluny d'eixa afinació, però les del passat segle XX no sempre estan tan afinades. Per altra banda, importa més l'harmonització, és a dir la forma en que disposen relativament els cinc harmònics les campanes del campanar, que la seua afinació absoluta. Hi ha conjunts, com el de Cheste, amb sis campanes de 1770 aproximadament, que no estan totalment afinades, però que al estar harmonitzades entre elles produeixen un efecte musical notable. Un altre conjunt, dels anys quaranta, el de Sant Valer de Russafa de València genera també la mateixa sensació musical d'harmonia. Per altra banda hi ha un curiós sentiment relacionat amb les campanes: amb el temps, la seua sonoritat, associada a actes rituals importants, tant festius com dolorosos, es va "afinant" poc a poc. En realitat l'oït s'habitua a elles, les reconeix com seues, i les pren com a referència. Analitzem ara l'Eloi. Els harmònics estan mesurats en la nota i en centèsims de semitò (*cents*) per damunt o per baix d'eixa nota:

Campana	Ideal carilló	L'Eloi
Prima	La2	Fa#2 -37
Tercera menor	Do3	Si2 +24
Quinta	Mi3	Re3 - 38
Octava	La3	La3 - 41
Hum (suboctava)	La1	La1 + 35
Diàmetre		71
Any		1846

Francesc LLOP i ÀLVARO